

**PREDMETNI IZPITNI KATALOG
ZA DRUGI PREDMET POKLICNE MATURE**

KOZMETIKA

za naziv srednje strokovne izobrazbe

KOZMETIČNI TEHNIK /KOZMETIČNA TEHNICA

Predmetni izpitni katalog je določil Strokovni svet RS za poklicno in strokovno izobraževanje na 186. seji, 21. 5. 2021 in se uporablja od spomladanskega roka 2023, dokler ni določen novi.

Po *Predmetnem izpitnem katalogu* opravljajo poklicno maturo kandidati, ki so končali zadnji letnik izobraževanja po teh izobraževalnih programih:

Ime in vrsta programa	Sprejetje programa (Ur. l.)
Kozmetični tehnik, SSI	13/2020, 101/2013, 47/2011 in 55/2007
Kozmetični tehnik (SI), SSI	13/2020 in 12/2017

VSEBINA

- 1 UVOD**
- 2 IZPITNI CILJI**
- 3 ZGRADBA IN VREDNOTENJE IZPITA**
  - 3.1 Zgradba izpita**
    - 3.1.1 Pisni izpit**
    - 3.1.2 Ustni izpit**
  - 3.2 Načini in oblike ocenjevanja**
- 4. ZNANJA IN KOMPETENCE, KI SE PREVERJAJO NA POSAMEZNI RAVNI ZAHTEVNOSTI**
- 5. PRIMERI IZPITNIH VPRAŠANJ Z REŠITVAMI**
  - 5.1 Pisni izpit**
    - 5.1.1 Prvi del izpitne pole**
    - 5.1.2 Drugi del izpitne pole**
  - 5.2 Ustni izpit**
- 6. PRILAGODITVE ZA KANDIDATE S POSEBNIMI POTREBAMI**

1 UVOD

Predmetni izpitni katalog za drugi predmet poklicne mature - Kozmetika je podlaga za izvedbo tega izpita. Namenjen je kandidatom, ki izpolnjujejo pogoje za pristop k poklicni maturi in so poklicne kompetence usvojili pri obveznih strokovnih modulih v izobraževalnem programu *Kozmetični tehnik srednjega strokovnega izobraževanja (SSI)*.

Predmetni izpitni katalog vsebuje izpitne cilje ter znanja in kompetence, ki jih kandidati izkazujejo na izpitu. Predstavljeni so tudi primeri nalog oziroma vprašanj, ki so sestavni del izpita.

2 IZPITNI CILJI

Kandidat:

- opiše anatomijo kože in telesa;
- opiše fiziološke procese v koži in telesu;
- analizira tip in stanje kože;
- prepozna dermatoze, s katerimi se srečuje pri svojem delu;
- ovrednoti delovanje kozmetičnih izdelkov na kožo s pomočjo poznavanja sestave kozmetičnih izdelkov in delovanja kozmetično učinkovitih sestavin;
- utemelji postopke priprave kozmetičnih izdelkov za kozmetično nego;
- izbere pravilno shranjevanje kozmetičnih izdelkov;
- uporablja strokovno terminologijo;
- upošteva etična načela;
- skrbi za kakovost opravljenega dela.

3 ZGRADBA IN VREDNOTENJE IZPITA

3.1 Zgradba izpita

Izpit je sestavljen iz pisnega in ustnega izpita.

3.1.1 Pisni izpit

Pisni izpit sestavlja izpitna pola s prvim in drugim delom. Prvi del sestavljajo naloge zaprtega tipa. Drugi del sestavljajo strukturirane naloge z razčlenjenimi podvprašanji.

Shema zgradbe in vrednotenja pisnega izpita:

Izpitna pola	Skupno število točk v izpitni poli (v točkah)	Čas reševanja (v minutah)	Dovoljeni pripomočki
1. del	20	100	Nalivno pero ali kemični svinčnik.
2. del	40		
SKUPAJ	60	100	

3.1.2 Ustni izpit

NA izpitnem listku so tri vprašanja, ki imajo lahko tudi podvprašanja. Prvo vprašanje je iz področja kozmetičnih izdelkov in kozmetologije in je ovrednoteno z 20 točkami. Drugo vprašanje je s področja somatologije ter anatomije in fiziologije kože in je ovrednoteno s 14 točkami. Tretje vprašanje je s področja kožnih bolezni in je ovrednoteno s 6 točkami.

3.2 Načini in oblike ocenjevanja

Pri pisnem izpitu ima kandidat na razpolago 100 minut za reševanje obeh delov izpitne pole in lahko doseže največ 60 točk. Pri ustnem izpitu lahko doseže največ 40 točk.

4 ZNANJA IN KOMPETENCE, KI SE PREVERJAJO NA POSAMEZNI RAVNI ZAHTEVNOSTI

Kandidati, ki opravljajo poklicno maturo po programu srednjega strokovnega izobraževanja *Kozmetični tehnik SSI* in *Kozmetični tehnik (SI) SSI*, na izpitu izkazujejo splošne in poklicne kompetence, ki so jih pridobili pri obveznih strokovnih modulih:

- Somatologija
- Koža in bolezni kože
- Splošna kozmetologija
- Kozmetični izdelki

Poklicne kompetence	Znanja, spretnosti, veščine
Izbiranje ustreznega postopka za pripravo kozmetičnega izdelka za kozmetično nego.	Kandidat <ul style="list-style-type: none"> - opiše postopke za pripravo kemijsko čiste vode in utemelji uporabo prečiščene vode pri izdelavi kozmetičnih izdelkov; - utemelji tehnološke postopke za pripravo kozmetičnih izdelkov; - opiše naprave in pripomočke za izvedbo tehnoloških postopkov; - ovrednoti vpliv izvedbe postopka na kvaliteto kozmetičnega izdelka; - uporablja zakonodajo s področja kozmetičnih izdelkov in varovanja okolja; - pojasni pomen oznak na ovojnini.
Analiziranje povezave med tehnološko obliko kozmetičnega izdelka, njegovo stabilnostjo in prehodom v kožo.	Kandidat <ul style="list-style-type: none"> - primerja tehnološke oblike; - primerja nosilne sisteme; - skicira tehnološke oblike in označi glavne komponente; - razlikuje postopke izdelave posameznih tehnoloških oblik; - ovrednoti fizikalno, kemijsko in mikrobiološko stabilnost kozmetičnih izdelkov; - prepozna sestavne dele kože; - opiše poti prehajanja sestavin kozmetičnega izdelka v kožo; - ovrednoti negativne vplive kozmetičnih izdelkov na kožo.

Poklicne kompetence	Znanja, spretnosti, veščine
Ovrednotenje delovanja kozmetičnih izdelkov za različne tipe in stanja kože na obrazu in dekolteju.	<p>Kandidat</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepozna osnovne topografske dele glave in pri opisovanju njihovega položaja glede na različne telesne ravnine uporabi strokovne izraze; - prepozna kosti lobanje, prsnega koša in ramenskega obroča; - primerja zgradbo skeletne in kožne mišice; - pojasni nastajanje in razlike med mimičnimi in starostnimi gubicami; - prepozna in opiše naloge mišic glave, vratu, prsnega koša in ramenskega obroča; - ovrednoti fiziološki proces obnavljanja ter poroženevanja v povrhnjici; - razloži nastajanje, biokemično zgradbo, lastnosti in pomen kolagenskih in elastičnih vlaken ter proteoglikanov; - opiše krvni obtok v koži in opredeli njegov pomen; - opiše limfni sistem v koži in ovrednoti njegov obrambni pomen; - razlikuje zunanje in notranje staranje kože, pozna vzroke za njun nastanek ter značilnosti starajoče, stare in fotostarane kože; - opiše položaj, razporeditev in zgradbo malih znojnic, lojnic, dlak in dlačnih mešičkov na obrazu in dekolteju; - opiše nastajanje, sestavo in pomen znoja ter loja; - razloži nastajanje nevnetnih in vnetnih aken; - primerja značilnosti kožnih vzbrsti na obrazu in dekolteju; - prepozna vzbrsti na slikah dermatoz; - primerja vzroke za nastanek, razvoj in klinično sliko nespecifičnega in specifičnega vnetja v koži; - prepozna nevnetne in vnetne dermatoze; - prepozna bolezni lojnic, znojnic, dlak in motnje pigmentacije; - primerja benigne in maligne kožne tumorje; - prepozna osnovne tipe nevusov in značilnosti potencialno nevarnih nevusov; - pojasni pomen pravila ABCDE za zgodnje odkrivanje melanoma; - analizira tehnološke oblike kozmetičnih izdelkov; - primerja izdelke za čiščenje, nego in zaščito kože; - primerja kozmetične izdelke za ličenje; - prepozna strokovna imena (INCI) sestavin kozmetičnih izdelkov; - primerja kozmetične izdelke za različne tipe in stanja kože; - ovrednoti sestavine kozmetičnih izdelkov, njihovo vlogo v izdelku in njihovo delovanje na kožo ter kožne priveske; - utemelji vpliv tehnološke oblike na prehajanje sestavin kozmetičnega izdelka v kožo in njihovo delovanje; - razlikuje med vrstami stabilnosti sestavin in ovrednoti njihov vpliv na stabilnost kozmetičnega izdelka; - pravilno shranjuje kozmetične izdelke.
Ovrednotenje delovanja kozmetičnih izdelkov na telo in kožne priveske.	<p>Kandidat</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepozna osnovne topografske dele človeškega telesa in pri opisovanju njihovega položaja glede na različne telesne ravnine uporabi strokovne izraze; - prepozna kosti ter mišice hrbtenice, prsnega koša, ramenskega obroča, medenice in okončin; - opiše zgradbo in delovanje skeletne mišice; - opiše in pojasni delovanje somatskega živčevja in vegetativnega živčevja v koži; - primerja vrste, značilnosti in naloge krvnih celic; - primerja vrste in zgradbo najpomembnejših žil v venskem in arterijskem sistemu; - primerja pljučni in sistemski krvni obtok; - opiše sestavo, delovanje in naloge limfnega sistema;

	<ul style="list-style-type: none"> - opiše videz in histološko zgradbo kože; - ovrednoti fiziološki proces obnavljanja ter poroženevanja v povrhnjici; - razloži nastajanje, biokemično zgradbo, lastnosti in pomen kolagenskih in elastičnih vlaken ter proteoglikanov; - opiše zgradbo in naloge podkožja; - primerja stopnje celulita, pojasni vzroke in strukturne ter fiziološke spremembe med njegovim nastankom; - opiše položaj, razporeditev in zgradbo velikih ter malih znojnic, lojnic in dlačnih mešičkov na telesu; - opiše nastajanje, sestavo in pomen znoja ter loja; - opiše zgradbo, dele, vrste, tipe in rast dlak; - opiše zgradbo nohtne plošče in nohtnega ležišča; - opiše melanocitni sistem in pojasni princip njegovega zaščitnega delovanja; - razlikuje zunanje in notranje staranje kože, pojasni vzroke za njun nastanek ter značilnosti starajoče, stare in fotostarane kože; - primerja značilnosti kožnih vzbrsti na telesu; - prepozna vzbrsti na slikah dermatoz; - primerja vzroke za nastanek, razvoj in klinično sliko nespecifičnega in specifičnega vnetja v koži; - prepozna vnetne in nevnetne dermatoze; - opiše osnove bolezni znojnic, lojnic, las/dlak, lasišča, nohtov ter motnje pigmentacije in se zaveda vloge kozmetičnega tehnika pri tem; - razloži nastajanje nevnetnih in vnetnih aken; - primerja benigne in maligne kožne tumorje; - prepozna osnovne tipe nevusov in značilnosti potencialno nevarnih nevusov; - pojasni pomen pravila ABCDE za zgodnje odkrivanje melanoma; - analizira tehnološke oblike kozmetičnih izdelkov; - prepozna strokovna imena (INCI) sestavin kozmetičnih izdelkov; - primerja kozmetične izdelke za različne tipe in stanja kože ter kožne priveske; - razlikuje med izdelki za vzdrževanje osebne higiene, nego in zaščito (varovanje) kože in kožnih priveskov ter dekorativnimi izdelki; - razlikuje med dezodoranti in antiperspiranti; - analizira kozmetične izdelke za depilacijo; - primerja kozmetične izdelke za noge in roke; - utemelji sestavo in uporabo kozmetičnih izdelkov za zmanjšanje celulita in masažo telesa; - ovrednoti sestavine kozmetičnih izdelkov, njihovo vlogo v izdelku in njihovo delovanje na kožo ter kožne priveske; - utemelji vpliv tehnološke oblike na prehajanje sestavin kozmetičnega izdelka v kožo in njene priveske ter njihovo delovanje; - razlikuje med vrstami stabilnosti sestavin in ovrednoti njihov vpliv na stabilnost kozmetičnega izdelka; - pravilno shranjuje kozmetične izdelke.
--	---

5 PRIMERI IZPITNIH VPRAŠANJ Z REŠITVAMI**5.1 Pisni izpit****5.1.1 Prvi del izpitne pole***Primeri nalog zaprtega tipa.*

1. Obkrožite črko pred pravilnim odgovorom.

Demineralizirano vodo – *aqua demineralisata* pridobimo

- A s prekuhavanjem.
 B z destilacijo.
 C z ionskim izmenjevalcem.
 D z reverzno osmozo.

(1 točka)

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	1	◆ C	

2. Smiselno povežite stolpca tako, da v levi stolpec napišete številko pripadajoče rešitve iz desnega stolpca.

_____ <i>Hyaluronic Acid</i>	1 prekine disulfidne vezi
_____ <i>Thioglycolic Acid</i>	2 naredi viskoelastičen film
_____ <i>Ascorbic Acid</i>	3 pospeši luščenje korneocitov
_____ <i>Lactic Acid</i>	4 beli starostne pege

(1 točka)

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2	1	◆ 2, 1, 4, 3	

3. S številkami od 1 do 6 v pravilnem vrstnem redu (od zunaj navznoter) razvrstite plasti kože, skozi katere prodira eterično olje do krvnih žil.

- _____ *stratum disjunctum*
 _____ *stratum granulosum*
 _____ *stratum compactum*
 _____ *stratum lucidum*
 _____ *stratum basale*
 _____ *stratum spinosum*

(1 točka)

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3	1	◆ 1, 4, 2, 3, 6, 5	

5. 1. 2 Drugi del izpitne pole

*Primer strukturirane naloge.
Število možnih točk je navedeno pri posamezni nalogi.*

1. Pri vsaki nalogi si pozorno oglejte sliko in odgovorite na vprašanja.

1.1 Slika 1 prikazuje stanje kože. Opredelite stanje kože na sliki 1 ter slovensko in strokovno poimenujte dve vzbrsti, ki sta značilni za to stanje kože.

Slika 1

(Vir: <https://factdr.com/health-conditions/acne/>. Pridobljeno: 17. 10. 2020)

Stanje kože: _____

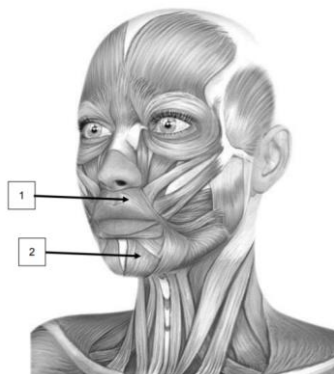
Vzbrsti:

a _____

b _____

(2 točki)

1.2. Slovensko in strokovno poimenujte označeni obrazni mišici na sliki 2. V čem se razlikujejo mimične mišice od preostalih skeletnih mišic telesa?

Slika 2

(Vir: https://it.freepik.com/foto-gratuito/il-rendering-3d-di-un-volto-femminile-con-la-mappa-dettagliata-muscolare_1020664.htm. Pridobljeno: 8. 9. 2019)

1 _____

2 _____

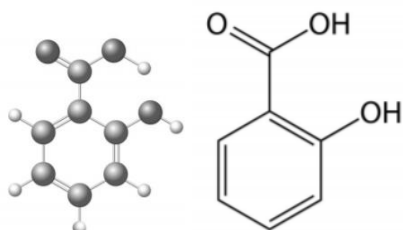
Razlika med mimičnimi in skeletnimi mišicami:

_____

_____

(2 točki)

1.3. Formula prikazuje sestavino, ki se uporablja v izdelku za stanje kože na sliki 1. Poimenujte sestavino in napišite kozmetični izdelek, ki ga uporabljate po čiščenju kože. Navedite delež sestavine (%) za stanje kože na sliki 1. Natančno opredelite tehnološko obliko izdelka.

Slika 3

(Vir: prirejeno po: <https://depositphotos.com/83314892/stock-illustration-salicylic-acid-molecule.html>. Pridobljeno: 17. 10. 2020)

Sestavina: _____

Kozmetični izdelek: _____

Delež sestavine (%): _____

Tehnološka oblika: _____

(2 točki)

1.4. Na sliki 4 je del stične ovojnine. Napišite pomen označenih grafičnih simbolov na ovojni.

Slika 4

Pomen označenih grafičnih simbolov na ovojni:

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

(2 točki)

1.5. S slovenskim imenom poimenujte sestavine negovalnega izdelka v preglednici, dopišite njihovo vlogo v izdelku, pri kozmetično učinkovitih sestavinah (KUS) pa tudi delovanje.

Sestavina (INCI)	Slovensko ime sestavine	Vloga v izdelku/delovanje
Aqua		

<i>Triclosan</i>		
<i>Panthenol</i>		
<i>Xanthan Gum</i>		
<i>Melaleuca alternifolia Oil</i>		

(3 točke)

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila																		
1.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ nečista koža ◆ 1 – bunčica ◆ 1 – papula ◆ 2 – gnojni mehurček ◆ 2 – pustula 	Za 5 ali 4 pravilne rešitve 2 točki, za 3 ali 2 pravilne rešitve 1 točka.																		
1.2	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ 1 – krožna ustna mišica ◆ 1 – musculus orbicularis oris ◆ 2 – bradna mišica ◆ 2 – musculus mentalis <p>◆ Mimične mišice se pripenjajo z eno kito na pokostnico lobanje oz. obrazne kosti, z drugo pa v kožo oz. globoki elastični splet mrežastega dela usnjice in podkožje. Skeletne mišice se z dvema ali več kitami priraščajo na dve ali več kosti.</p>	Za 5 ali 4 pravilne rešitve 2 točke, za 3 ali 2 pravilne rešitve 1 točka.																		
1.3	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ salicilna kislina ◆ tonik ◆ do 2 % ena od: ◆ prava raztopina ◆ vodna raztopina 	Za 4 ali 3 pravilne rešitve 2 točki, za 2 pravilni rešitvi 1 točka.																		
1.4	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ 1 – Rok uporabe je do avgusta 2020. ◆ 2 – Dodatno navodilo (o uporabi) in podatki (o izdelku) so na priloženem listku (letaku). ◆ 3 – Ob polnjenju je bilo 150 ml izdelka. ◆ 4 – Ovojnino/embalažo/vsebnik zavrzemo na za to določeno mesto. 	Za 4 ali 3 pravilne rešitve 2 točki, za 2 pravilni rešitvi 1 točka.																		
1.5	3	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 30%;">INCI ime sestavine</th> <th style="width: 30%;">Slovensko ime sestavine</th> <th style="width: 40%;">Vloga v izdelku/delovanje</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Aqua</i></td> <td>◆ voda</td> <td>◆ podlaga: hidrofilna faza</td> </tr> <tr> <td><i>Triclosan</i></td> <td>◆ triklosan</td> <td>◆ kozmetično učinkovita sestavina (KUS): antiseptik</td> </tr> <tr> <td><i>Panthenol</i></td> <td>◆ pantenol</td> <td>◆ kozmetično učinkovita sestavina (KUS): antiflogistik</td> </tr> <tr> <td><i>Xanthan Gum</i></td> <td>◆ ksantan gumi</td> <td>◆ podlaga: tvorec hidrogela</td> </tr> <tr> <td><i>Melaleuca alternifolia Oil</i></td> <td>◆ eterično olje avstralskega čajevca</td> <td>◆ kozmetično učinkovita sestavina (KUS): antiflogistik, antiseptik</td> </tr> </tbody> </table>	INCI ime sestavine	Slovensko ime sestavine	Vloga v izdelku/delovanje	<i>Aqua</i>	◆ voda	◆ podlaga: hidrofilna faza	<i>Triclosan</i>	◆ triklosan	◆ kozmetično učinkovita sestavina (KUS): antiseptik	<i>Panthenol</i>	◆ pantenol	◆ kozmetično učinkovita sestavina (KUS): antiflogistik	<i>Xanthan Gum</i>	◆ ksantan gumi	◆ podlaga: tvorec hidrogela	<i>Melaleuca alternifolia Oil</i>	◆ eterično olje avstralskega čajevca	◆ kozmetično učinkovita sestavina (KUS): antiflogistik, antiseptik	Za 10 ali 9 pravilnih rešitev 3 točke, za 8 ali 7 pravilnih rešitev 2 točki, za 6 ali 5 pravilnih rešitev 1 točka.
INCI ime sestavine	Slovensko ime sestavine	Vloga v izdelku/delovanje																			
<i>Aqua</i>	◆ voda	◆ podlaga: hidrofilna faza																			
<i>Triclosan</i>	◆ triklosan	◆ kozmetično učinkovita sestavina (KUS): antiseptik																			
<i>Panthenol</i>	◆ pantenol	◆ kozmetično učinkovita sestavina (KUS): antiflogistik																			
<i>Xanthan Gum</i>	◆ ksantan gumi	◆ podlaga: tvorec hidrogela																			
<i>Melaleuca alternifolia Oil</i>	◆ eterično olje avstralskega čajevca	◆ kozmetično učinkovita sestavina (KUS): antiflogistik, antiseptik																			
Skupaj	11																				

5. 2 Ustni izpit

<i>Primer izpitnega listka.</i>

- 1. Mehanska depilacija z adhezivnimi snovmi. (20 točk)**
- 1.1 Naštejte vrste mehanske depilacije. (3 točke)
  - 1.2 Opišite način delovanja adhezivnih snovi. (2 točki)
  - 1.3 Naštejte vrste depilacije z adhezivnimi snovmi in opišite sestavo kozmetičnih izdelkov, ki se uporabljajo. (10 točk)
  - 1.4 Naštejte sestavine in opišite njihovo delovanje v kozmetičnih izdelkih za nego po mehanski depilaciji z adhezivnimi snovmi. (5 točk)
- 2. Dlaka. (14 točk)**
- 2.1 Naštejte in strokovno poimenujte dele dlake. (4 točke)
  - 2.2 Naštejte plasti dlake in opišite njihovo zgradbo. (6 točke)
  - 2.3 Strokovno poimenujte in opišite posamezne faze rasti dlak. (4 točke)
- 3. Moška in krožna plešavost. (6 točk)**
- 3.1 Navedite glavni vzrok moške plešavosti ter opišite razlike med moškim in ženskim tipom plešavosti. (3 točke)
  - 3.2 Strokovno poimenujte in opišite klinično sliko krožne plešavosti. (3 točke)

Vprašanje	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	3	<ul style="list-style-type: none"> - britje (odstrani – odreže steblo dlake) - puljenje s pinceto ali aparatom z rotirajočimi spiralami (izpuli dlako – odstrani dlako s korenino) - depilacija z adhezivnimi snovmi (izpuli dlako – odstrani dlako s korenino) 	Za vsak pravilni odgovor 1 točka.
1.2	2	Adhezivne snovi <ul style="list-style-type: none"> - oblijejo dlako (parafin, voski) ali - se prilepijo na dlako (smole, sladkor). 	Za vsak pravilni odgovor 1 točka.
1.3	10	<ul style="list-style-type: none"> - Vroča depilacija: - trdni parafin - in/ali karnaubin vosek in /ali kandelilin vosek in/ali čebelji vosek; - stalijo v termostahiranih grelcih (~45 °C); nanesejo z lopatico, se ohladi in strdi, potegnejo, ne rabijo trakov, ker so intenzivno oprijemljivi. - Topla depilacija: - zmes v aplikatorjih: trdni parafin, voski (čebelji, lanolin) in smole (kolofonij), - segrejejo v grelcih na 40-45 °C, nanesejo z aplikatorjem in uporabijo trakove, potegnejo trak. - Hladna depilacija: - zmes smole (kolofonij) ali medu in mentola na trakovih; - Depilacija s sladkorji: karamelizirano sladkorno maso gnetejo po poraščenem predelu. 	Za vsak pravilni odgovor 1 točka.
1.4	5	<ul style="list-style-type: none"> - Ostanke voskov in smol odstranijo z oljem; ostanke sladkorja sperejo z vodo. - Negovalna krema ali losjon, ki pomaga obnoviti kislomastni plašč in vsebuje snovi, ki: - kožo razkužijo (antiseptike), - pomirijo (antiflogistike) in - zmanjšajo bolečino (lokalne anestetike – mentol). 	Za vsak pravilni odgovor 1 točka.
Skupaj	20		

Vprašanje	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	4	Deli dlake: <ul style="list-style-type: none"> ◆ korenina dlake v dlačnem mešičku ◆ <i>radix pili</i> ◆ steblo dlake je vidni del dlake ◆ <i>scapus pili</i> 	Za vsak pravilni odgovor 1 točka.
2.2	6	Plasti dlake: <ul style="list-style-type: none"> ◆ sredica (<i>medulla pili</i>) ◆ skorja (<i>cortex pili</i>) ◆ kutikula (<i>cuticula pili</i>) 	Za vsak pravilni odgovor 1 točka.

		<ul style="list-style-type: none"> ◆ sredica je sestavljena iz trnastih in zrnatih poroženevajočih celic ◆ skorjo sestavlja več slojev podaljšanih vretenastih poroženelih celic, ki jih povezuje lepljiva medceličnina ◆ kutikula sestoji iz 6-10 plasti strešnikom podobnih roženih lusk 	
2.3	4	<p>Strokovna imena faz:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ anagena → katagena → telogena <p>Opis posameznih faz:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ V anageni fazi, fazi rasti, se zarodne celice v dlačni matici delijo in potiskajo stre poroženevajoče celice navzgor. Pri dlakah na telesu traja 4-6 mesecev. ◆ V katageni fazi, prehodni fazi, se delitev zarodnih celic ustavi. Dlačna čebulica se odlepi od dlačne brbončice, ki nato propade. ◆ V telogeni fazi, fazi mirovanja, se dlačna čebulica pomika proti pori na površini kože in izpade. Dlačni mešiček se ponovno poglubi, oblikuje se nova dlačna brbončica. 	Za vsak pravilni odgovor 1 točka.
Skupaj	14		

3.1	3	<p>Glavni vzrok moške plešavosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Prirojena povečana občutljivost lasnih mešičkov na moške spolne hormone (androgene), ki povzročijo njihov propad. <p>Razlike med moškim in ženskim tipom plešavosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Pri moških se kmalu po 20. letu pričnejo lasje redčiti ob sprednji lasni črti, nato na temenu, na koncu se obe področji združita v plešo. ◆ Pri ženskah se začnejo v menopavzi lasje redčiti le na temenu glave. 	Za vsak pravilni odgovor 1 točka.
3.2	3	<p>Strokovno ime krožne plešavosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ alopecia areata <p>Opis klinične slike krožne plešavosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ prizadene lasišče in druge porasle dele telesa (obrvi, trepalnice, brado, okončine) ◆ lasje na zatilju ali na temenu izpadajo v okroglih ali ovalnih žariščih, lahko pa pride do popolne izgube las 	Za vsak pravilni odgovor 1 točka.
Skupaj	6		

6 PRILAGODITVE ZA KANDIDATE S POSEBNIMI POTREBAMI

Prilagoditve za kandidate s posebnimi potrebami so navedene v *Maturitetnem izpitnem katalogu za poklicno maturo*.